

Ковальов Андрій Іванович
кандидат технічних наук, старший науковий співробітник,
Ведула Сергій Анатолійович
викладач Черкаського інституту
пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ПРОГНОЗОВАНОГО СТРОКУ ПРИДАТНОСТІ ПОКРИТТІВ ДЛЯ ВОГНЕЗАХИСТУ СТАЛЕВИХ КОНСТРУКЦІЙ

Визначення прогнозованого строку придатності вогнезахисного покриття є актуальною науково-технічною задачею, вирішення якої дасть можливість з більшою точністю підходити до питань оцінювання вогнестійкості сталевих будівельних конструкцій з вибраними покриттями після їх довготривалого використання.

Проте на сьогоднішній день не зважаючи на довготривале використання вогнезахисних речовин в нашій державі до сих пір не вирішено питання на законодавчому рівні та відсутні стандарти по визначенню довговічності цих матеріалів. Тому фірми-виробники на свій розсуд без проведення сертифікатних вогневих випробувань встановлюють прогнозовані строки придатності вогнезахисних покриттів сталевих конструкцій, що, в свою чергу, породжує низку проблем щодо правильного оцінювання вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій після впливу на них кліматичних факторів і може призвести до помилок при визначенні цього показника.

Питаннями дослідження прогнозованого строку придатності вогнезахисних покриттів (покривів) займалися і займається велика кількість вчених [1-7] як в нашій країні так, і за її межами, проте в їхніх працях знайшли відображення лише питання щодо визначення вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій за результатами кліматичних випробувань цих покриттів за відомими методиками [8], а питання законодавчого урегулювання цього питання, на жаль, залишилися поза увагою вказаних досліджень. Проте, як відомо, найбільш достовірну інформацію про строки придатності вогнезахисного покриття можливо

отримати тільки при проведенні натурних випробувань згідно сертифікованих методик.

Авторами виокремлено далеко не вичерпний *перелік проблем*, що можуть мати і мають місце при визначенні вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій після їх кліматичних випробувань з точки зору юридичних аспектів:

- вогнезахисна здатність покриттів може бути втрачена з часом використання повністю або частково і, відповідно, не виконає свого призначення, що може негативно вплинути на межу вогнестійкості конструкції, що захищається, і на стан пожежної безпеки об'єкта в цілому;

- в дозвільних документах на використання деяких вогнезахисних речовин, що утворюють на поверхні конструкції вогнезахисне покриття, вказують гарантійні терміни експлуатації таких покриттів без представлення відповідних підтверджуючих документів;

- відсутність на законодавчому рівні нормативного документу, що регламентує визначення прогнозованого (очікуваного) строку придатності вогнезахисних покриттів для металевих конструкцій в умовах експлуатації, що враховує всі особливості процесів втрати ними вогнезахисної ефективності.

Все вище перераховане, коли відсутність на законодавчому рівні документу, який би регулював і контролював процес використання вогнезахисних речовин впродовж всього терміну експлуатації, може призвести до випадків порушень в галузі надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення, а саме щодо виконання робіт з вогнезахисту.

Тому, вирішення цього завдання дозволить з більшою точністю підходити до питань оцінювання вогнестійкості сталевих конструкцій захищених вогнезахисними покриттями, при їх довготривалій експлуатації як в опалювальних, так і неопалювальних приміщеннях. А це, в свою чергу, позитивним чином вплине на основні показники пожежної статистики, що дозволить зменшити загибель та травмування людей на пожежах, кількість пожеж та руйнувань будівель.

Література

1. Жартовський С.В. Шляхи створення та використання просочувальних вогнебіозахисних засобів ДСА-1, ДСА-2 для деревини і фанери / С.В. Жартовський // Пожежна безпека: теорія і практика. – 2010. – № 5. – С. 36-55.
2. Добростан О.В. Визначення строку придатності вогнезахисних засобів / О.В. Добростан, В.В. Коваленко, Г.А. Грінь // Науковий вісник УкрНДІПБ. – 2013. – №1 (27). – С.9-14.
3. Проведення дослідження з виявлення факторів впливу на ефективність вогнезахисту деревини та виробів з неї: Звіт про НДР (держбюджет) / Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; кер. Скоробагатько Т.М.; викон. Добростан О.В. (та ін.). – Київ, 2013. – 329 с. – № ДР 0111U006271.
4. Нуянзін В.М. Проблеми визначення довговічності вогнезахисних покриттів металевих конструкцій в Україні // Пожежна безпека: теорія і практика. Збірник наукових праць. Черкаси: АПБ. – Випуск 16. – 2014. – 77-82 с.
5. Вахитова Л.Н. Строк службы огнезащитных покрытий вспучивающегося типа F+S / Л.Н. Вахитова, М.П. Лапушкин, К.В. Калафат // Технологии безопасности и противопожарной защиты. – 2011. – № 2 (50) – С.58-61.
6. Баженов С.В. Определение срока службы огнезащитных покрытий по результатам натурных и ускоренных климатических испытаний / С.В. Баженов, Ю.В. Наумов // Пожарная безопасность. – 2005. – №6. – С.59-67.
7. Баженов С.В. Прогнозирование срока службы огнезащитных покрытий. Проблемы и пути решения / С.В. Баженов // Пожарная безопасность. – 2005. – №5. – С. 97-102.
8. Методика УкрНДІЦЗ № 181-2015 з визначення прогнозованого (очікуваного) строку придатності вогнезахисного покриття (просочення) для дерев'яних та металевих конструкцій (погоджена ДСНС України, лист № 26-9049/261 від 11.07.2014).